

2022. szeptember

A Belügyminisztérium
szakmai, tudományos folyóirata

HÍRLEVÉL

Tartalom:

Előszó	2
Szerkesztőségi hírek	2
A szeptemberi lapszám tartalmából	10
A szakmai és tudományos élet hírei	12
Biztonsági kisokos	13
Könyv- és folyóiratszemle	14
Októberi előzetes	19
Zárszó	19
Elérhetőségek	19

„Mindenkinek a feladata, mindnyájunk kötelessége, hogy ott, ahol vagyunk, tegyük meg azt, ami tőlünk telik.”

Korzenszky Richárd

Kedves Olvasó!

Bár az idézetben foglalt gondolat, megállapítás evidensnek tűnik, időről időre talán mindannyiunkra ráfér a figyelmeztetés, hogy ne lankadjunk, ne veszítsük kedvünket feladataink teljesítése közben. Annál többet, amennyit képességeinkhez képest megtehetünk, ne vár el tőlünk senki. Egy olyan időszakban, amikor komoly változások zajlanak körülöttünk, még jobb, ha saját életünk következetesen, kiegyensúlyozottan folyik saját medrében. Az ember sokszor feszegeti a határait minden téren. Az emberiség sorsfordító kutatási eredményei is ezeknek és a kitartó, fáradságot nem kímélő hozzáállásnak köszönhetőek. Ha csak a covid19 vírus elleni védőoltásra gondolunk, láthatjuk, hogy Karikó Katalin világhírű kutatóbiológus is kitartó munkájának köszönheti fantasztikus sikerét. A professzor asszony nap-nap után megtette, ami tőle telt, türelmesen várta kísérletei eredményeit. Évtizedekkel korábban valószínűleg ő sem gondolta volna, hogy egyszer milyen nélkülözhetetlen szerepet fog játszani az emberiség életében. Példája, életműve minden fiatal kutató szeme előtt ott lebeg, erőt és reményt ad a mindennapi munkához. Bebizonyította, hogy érdemes türelmesnek lenni, van értelme a befektetett időnek, energiának. Ebből merítsünk mi is erőt, hogy kitartóan és eredményesen végezhessük az előttünk álló feladatokat.

Szerkesztőség

SZERKESZTŐSÉGI HÍREK

A Clarivate nemzetközi bibliometriai és scientometriai indexelő szervezet szervezésében Szerkesztőségünk munkatársa Galambosi Barbara vett részt az „Intézményi kutatás prezentálása” című angol nyelvű online szakmai webináriumon. A webinárium kiemelten a Kelet-Közép európai tudományos folyóiratok nemzetközi indexelési folyamatait koordináló munkatársak számára került megrendezésre. A webinárium keretében kiemelten foglalkoztak az előadók a tudományos kutatások bemutatásának fontosságával, a tények/adatok speciális

gyűjtésével, a Web of Science kutató profil kialakításával, valamint a Clarivate VIVO Sandbox tudományos kutatási adatbázis kezelő rendszer bemutatásával.

NAV-HÍRADÓ

Ha a NAV-ot hívná, mostantól csak a 1819-et tárcsázza!

Megújult a NAV Infóvonala. Mostantól mind az általános kérdések, mind pedig a konkrét ügyek telefonos intézéséhez elegendő a 1819-es számot hívni. Az általános, azaz konkrét ügghöz nem kapcsolódó tájékoztatás az Infóvonal 1-es menüpontjában, míg az egyedi, telefonos ügyintézés is lehetővé tévő szolgáltatás (korábban Ügyfél-tájékoztató és Ügyintéző Rendszer – ÜCC) a 2. menüpontban érhető el. A NAV telefonos szolgáltatásai tehát mostantól egységesen a 1819-es, külföldről a +36 (1) 461 - 1819-es hívószámon működő NAV Infóvonalán érhetők el. A 2. menüpont használatához, vagyis a telefonos ügyintézéshez továbbra is ügyfél-azonosító szám (PIN-kód) kell. Ezt változatlanul a TEL-jelű adatlapon lehet igényelni, legegyszerűbben az Online Nyomtatványkitöltő Alkalmazásban (ONYA). A szolgáltatás részleges kódú telefonos azonosítóval (RKTA) is használható, ami bármelyik Kormányablakban igényelhető. Csekk az új rendszerben már teljesen automata kiszolgálással kérhető a főmenü 3-as menüpontjában..

Tíz évet kaphat félmilliárdos adócsalásért

Félmilliárd forintot meghaladó adóhiányt okozott egy Heves megyei bűnbanda, amely bonyolult cégláncolat segítségével tüntette el az áfát és a munkavállalók után fizetendő adókat. A NAV munkatársai hét személyt hallgattak ki gyanúsítottként. A gyanú szerint a bűnözői csoport stróman cégvezetők, könyvelők, és egyéb ügyintézőkből álló, többszintű alvállalkozói hálózatot működtetett, melynek irányítója egy hevesi férfi volt. A tényleges építőipari gazdálkodó egy számlázási láncolaton keresztül, fiktív számlákkal minimalizálta fizetendő áfáját, és csaknem 200 munkavállalója közterheit sem fizette be a költségvetésbe. A bünszövetség felszámolására szervezett akcióban az észak-alföldi nyomozók – járőrök és informatikusok támogatásával – több helyszínen kutattak bizonyítékok után. Bankszámlákat, ingatlanokat zároltak, valamint készpénzt és vevőköveteléseket is lefoglaltak. A költségvetést ért kár teljes egészében megtérült. A NAV különösen nagy vagyoni hátrányt okozó, bünszövetségben elkövetett költségvetési csalás miatt nyomoz. A banda irányítóját letartóztatták, ha bűnössége bebizonyosodik, akár tízéves szabadságvesztésre is számíthat.

Négytagú családon segítettek a pénzügyőrök

A NAV munkatársai az M7-es autópálya Fejér megyei szakaszának leállósávjában vették észre azt a családot, amely egy öt- és egy egyéves kisgyerekkel várt a tűző napon. A pénzügyőrök azonnal megálltak, inni adtak az egy órája várakozó

házaspárnak és a gyerekeknek. Mivel a csakhamar megérkező autómentőbe nem fértek be mindannyian, a kisbabát és anyukáját a pénzügyőrök vitték tovább.

A DROGKUTATÓ INTÉZET HÍREI

E havi folyóiratunk fókuszában a sport, mint prevenciós eszköz volt. Interjúnkban Diószegi Juditot kérdeztük a sport és a drogprevenció kapcsolatáról, aki már 24 éve dolgozik ezen a területen. 2006-ban addiktológiai konzultáns végzettséget szerzett, valamint nyitottságának köszönhetően sok programot ismert meg ezidő alatt. Havi aktuális rovatunkban dr. Molnár István Jenő írt cikket arról, hogy a sport, mint a szabadidő hasznos eltöltésének módja kiváló eszköze lehet az általános-, valamint a kábítószerprevenciós törekvéseknek egyaránt. Erdős Ákos Drogmonitor című rovatunkban a drogpolitikai modellekről ír, bevezetőjében meghatározva a fogalmat, mely olyan szakpolitikát takar, amely a kapcsolódó tudományos szakdiszciplínák által megteremtett tudást integráló sajátos alkalmazási keret egy adott társadalmi-politikai kontextusban. A drogpolitika legmélyebb lényege szerint arra szolgál, hogy a probléma kezelésére az adott összefüggések között legalkalmasabb megoldási rendszert alakítsa ki és valósítsa meg. Ajánló rovatunkban a Szer/tár nevű interaktív prevenciós kiállításról számolt be Tóth Enikő. Humli Viktória az EMCDDA Iskolák és drogok: Egészségügyi és társadalmi válaszok című miniguide-ját foglalta össze.

A folyóirat az alábbi linken elérhető: https://drogkutato.hu/wp-content/uploads/2022/07/Drogfigyelo_2022_junius.pdf

A „Drogradar” rovatunkban heti rendszerességgel tekintjük át a kábítószerrel kapcsolatos magyar és a nemzetközi híreket, ennek összegzését készítettük el a Belügyi Szemle olvasói számára.

Struccfarmnak álcázott kábítószer-ültetvényre csapott le a rendőrség Csongrád-Csanád megyében. Összesen 1630 tő kannabiszt, valamint több mint 8 kiló növényi törmeléket foglaltak le tőlük. Az ügylet két szomszédos tanyán folyt, az egyikén végezték a magról nevelést, a másikon pedig a növényi törmeléket csomagolták. A nyomozók összesen 8837 gramm kannabisztörmelék feketepiaci értéke 22 millió forint, a termesztett növények leszüretelését követően pedig az elkövetők akár 120 millió forintot is kereshettek volna.

Nagyvállalatok támogatják alkalmazottaik körében a pszichedelikus drogok alkalmazását a mentális betegségek leküzdése érdekében. A döntés háttérében a profit áll, hiszen minél jobban érzik magukat a dolgozók, annál nagyobb a remény a profitra, így akár céges juttatás keretében ajánlják nekik a hallucinogén szereket. Amszterdamban már léteznek „gombázós” csapatépítő programok is, ahol csoportosan és egyénileg is biztosítják a résztvevők számára a szerélményt. Az ötlet onnan származik, hogy Hollandiában már legális és hamarosan Oregon államban bevezetésre kerül a varázsgombák hatóanyagának, a pszilocibinnek alkalmazása a depresszió, a gyógyszerfüggőség, a szorongás és az erős hangulatingadozások kezelésére.

Az egyetemista diákkultúra része a bulizás és az ivás, viszont manapság egyre több fiatal számára, ami a társasági italozásnak indul, az hamar az alkohol- és kábítószer-használati problémákhoz vezet. Egy liverpooli diák mesél arról, hogy manapság inkább meglepődnek azon, ha valaki nem használ illegális szert, mint azon aki igen. A Diákok Nemzeti Szövetségének vizsgálata megállapította, hogy az Egyesült Királyságban minden ötödik diák használ kábítószert, és a kokain mellett a kannabisz a leggyakrabban használt tiltott kábítószer. Mindeközben az EMCDDA legfrissebb jelentéséből is kiderül, hogy az Egyesült Királyságot szinte „Európa kokainfővárosaként” emlegetik. Itt használnak a legtöbben kokaint az egész kontinensen.

A kanadai British Columbia ideiglenesen dekriminalizálja a kokain, az MDMA és az opioidok személyes használatra irányuló birtoklását a 18 év felettiek számára. Abban bíznak, hogy ez a lépés majd segít leküzdeni a folyamatos kábítószerrel való visszaéléseket. Az anyagok továbbra is illegálisak maradnak, de azokat a felnőtteket, akiknél személyenként legfeljebb 2,5 grammnyi anyagot találnak, a hatóságok nem tartóztatják le, nem emelnek vádat, és nem foglalják

le kábítószerüket. A mentesség a jövő év elejétől, három évre, 2026. január 31-ig lesz érvényben. A cél az, hogy a rendőrség a büntetések kiszabása helyett inkább tájékoztatást adjon a szerhasználók számára az elérhető egészségügyi és szociális támogatásokról.

A mexikói ügyészek csütörtökön közölték, hogy találtak egy tiltott létesítményt Colorado határvárosában, ami fentaniltabletták gyártására specializálódott. Őrizetbe vettek egy férfit, akinél 11 kiló fentaniltablettát, fehér- és kék színű port és egy ipari tablettaprést találtak. A mexikói kartellek fentanil-prekursorokat importálnak Kínából, majd a kábítószer hamisított tablettákká préselik, amelyek úgy néznek ki, mint Xanax, Adderall vagy Oxycodone, de előfordul, hogy a szert más drogokhoz keverik. Ez több tízezer túladagolásos halálesethez vezetett az Egyesült Államokban, mivel az emberek gyakran nem veszik észre, hogy fentanilt szednek.

Megrendezésre került a Drogkutató Intézet konferenciája: A szerhasználó útja címmel

Az esemény 2022. június 21-én került megrendezésre a Hatvany-Lónyay villában. Témája a „A szerhasználó útja volt” volt. Eseményünk az alábbi tematikát követte:

- Jeffrey Zammit és Zanati Balázs: A kanadai marihuána legalizáció megvalósulásának tanulságai
- Csákó Ibolya rendőralezredes: Magyarországi kábítószerhelyzet rendőr szemmel
- Az Országos Rendőr-főkapitányság és a Drogkutató Intézet együttműködési megállapodásának ünnepélyes aláírása
- Prof. Dr. Haller József: A drogszabályozás hatása a drogkereskedelemre
- Dr. Ujhelyi Eszter: A vérrel átvihető fertőző megbetegedések veszélye a szerhasználattal összefüggésben
- Dr. Pap Csaba: A toxikológiai ellátás menete
- Erdős Eszter: Felépülést támogató módszerek egy „drogrehabon”
- Varga Sándor: Felépülésem története
- Bódult tudatlanság: A legalizáció nem várt hatásai Kanadában címmel szerveztünk előadást.

2022. június 23-án került megrendezésre kanadai vendégeink, Jeffrey Zammit és Zanati Balázs, a Toronto Police Service rendőreinek a legalizációval kapcsolatos tapasztalataikról szóló előadása a Mathias Corvinus Collegium Tas vezér utcai épületében, melyen azon kérdésekre válaszoltak, hogy hogyan változtatta meg a marihuána legalizációja a kábítószerpiacot, mik a jelenlegi szabályozások, hogyan alakul ezek után a kábítószer elleni küzdelem Kanadában, mivel néz szembe nap, mint nap egy kanadai rendőr?

Az Országos Rendőr-főkapitányság Kábítószer-ellenes világnap alkalmából szervezett szakmai konferenciáján jártunk.

Együttműködési partnerünk, az ORFK 2022. június 22-én tartotta konferenciáját, mely a kábítószer-elleni küzdelem különféle aspektusait hivatott szakmai körben megvitatni. Az előadók között szerepeltek a Drogkutató Intézet vezetői is, dr. Habil. Christián László r.dandártábornok és dr. Molnár István Jenő Ph.D., valamint keddi konferenciánk külföldi vendégei Zanati Balázs és Jeffrey Zammit is.

KR HÍRADÓ

Bemutatkozik a Készenléti Rendőrség Személy- és Objektumvédelmi Igazgatósága

2012 július 1-től a Köztársasági Őrezred feladatrendszerébe tartozó szakmai feladatokat a Készenléti Rendőrség (a továbbiakban: KR) szervezetében a Személy- és Objektumvédelmi Igazgatóság látja el.

A KR parancsnokának közvetlen irányítása alá tartozó országos illetőségű, jogállás nélküli személy- és objektumvédelmi, megelőző-védelmi, tanúvédelmi, tűzszerészeti, valamint az előállítottak és a rendőrségi fogdában fogvatartottak tekintetében őrzési, kíséresi feladatokat ellátó szervezeti egység.

Az igazgatóság rendszeresített létszámát tekintve 1332 fő, vezetését, irányítását az igazgató látja el, aki a parancsnok akadályoztatása és tartós távolléte esetén elsőként helyettesíti őt. Szervezeti elemeinek irányítását közvetlenül, illetve

közvetett módon (főosztályvezetők, szolgálatvezetők, önálló osztályvezetők) útján látja el. Az igazgatóság elnevezéséből következően ellátja a védett személyek, és a kijelölt létesítmények védelméről szóló szabályozókban meghatározott személyek és objektumok védelmét, melynek keretében elsősorban személyvédelmi, megelőző-védelmi, létesítményvédelmi, biztonságtechnikai, valamint gépjármű-technikai feladatokat szervez és hajt végre.

A **Személyvédelmi Főosztály** és a **Személybiztosítási Főosztály** Magyarország szempontjából különösen fontos személyek (védett személy) életét, testi épségét hivatott megóvni. Feladatellátásába tartozik a – hatáskörébe utalt – hazai védett személyek állandó, korlátozott és ideiglenes személyvédelme, a gépjármű-szolgáltatásban részesülők szállítása, a hazánkba érkező külföldi védett személyek védelme, valamint a védett személyek részvételével megtartott rendezvények helyszíneinek biztosítása és egyéb védelmi „szolgáltatások” ellátása.

Az **Objektumvédelmi Főosztály** a Rendőrségi törvény vonatkozó rendelkezései szerint őrzi a vonatkozó Kormány rendeletben felsorolt létesítményeket és ellátja technikai biztosításukat. Az igazgatóság által őrzött objektumok száma jelenleg 14.

A **Tűzszerész Szolgálat** ellátja a rendőrség hatáskörébe tartozó tűzszerészeti feladatokat, valamint a robbantással fenyegetett helyszínek átvizsgálását és működteti a Közép-európai CBRN-E Kiképző Központot.

Különleges Védelmi Osztály munkájának szakmai felügyeletét és irányítását az igazgató gyakorolja, két szervezeti eleme a *Megelőző-védelmi Alosztály*, amely felderíti, azonosítja, kiszűri és ellenőrzi azokat a személyeket, eseményeket, illetve körülményeket akik, vagy amelyek a védett személyek életére, testi épségére, emberi méltóságára, valamint a kijelölt létesítmények őrzés-védelmére fenyegetést vagy biztonsági kockázatot jelenthetnek, valamint a *Tanúvédelmi Szolgálat*, amely alapvető feladatkörében gondoskodik az érintett biztonságba helyezéséről, különleges óvintézkedések alkalmazásáról, az érintett védelmének és támogatási rendjének folyamatos biztosításáról. Különleges óvintézkedések bevezetésével nyújt védelmet a büntetőeljárásban részt vevő, fenyegetett helyzetben lévő azon személyek (pl.: koronatanú) részére, akiknek biztonsága más módon már nem garantálható.

A **Karmelita Őrségi Osztály** és a **Sándor-palota Őrségi Osztály** a feladatkörébe utalt objektumok őrzését és védelmét látja el, feladatait őrszolgálat szervezésében hajtja végre a kijelölt létesítményekre vonatkozó rendelkezések alapján.

Az **Őrzési Osztály** feladata a rendőrségi fogdában elhelyezett fogvatartottak jog- és szakszerű őrzése. évékenysége sokkal több feladatot foglal magába, mint például végrehajtja a fogdába történő beléptetést, betartja és betartatja a

fogvatartottak mozgatására, valamint az engedélyezett kapcsolattartásra vonatkozó szabályokat, ellátja a fogvatartottak őrzésével és kísérésével kapcsolatos rendőri feladatokat és őrzi a Nemzeti Nyomozó Iroda objektumát.

NNI HÍRADÓ

No More Ransom

Ez annak a kezdeményezésnek a neve, amit az Europol hívott életre hat évvel ezelőtt a zsarolóvírusok megfékezésére. A kampány origója az a weboldal, ami amellet, hogy segítséget nyújt a felhasználóknak ezen vírusok megelőzéséhez, még dekódolási eszközöket is biztosít a hackertámadások esetére.

Számos ország bűnüldöző hatóságai mellett a Magyar Rendőrség is csatlakozott az Europol által 2016-ban útjára indított akcióhoz. A No More Ransom, vagyis Nincs több váltságdíj szlogennel azonosított kampány célja nem más, minthogy felhívja a figyelmet a zsarolóvírusok veszélyeire.

Az Europol létrehozott egy olyan weboldalt, ami egyrészt arra hívja fel a lakosság figyelmét, hogy a különböző informatikai rendszerek elleni fertőzéseket hogyan lehet elkerülni, másrészt, ha már megtörtént a baj, akkor mi a teendő. Sőt bemutatnak még olyan feloldókulcsokat is, amikkel a már titkosított adatok visszaszerezhetők. Ezeket a dekódolási listákat folyamatosan frissítik, ahogy egy újabb kártevőt azonosítanak. A platformra felkerült már összesen 136 eszköz, melyek 165 különböző zsarolóvírus-variánshoz biztosítanak feloldókulcsokat.

Az akcióban mára már összesen 188 rendőri szerv és IT biztonsági cég működik együtt, köztük a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda Kiberbűnözési Elleni Főosztálya is. Ennek köszönhetően az elmúlt hat év során összesen már mintegy másfélmillió embernek nyújtottak segítséget ahhoz, hogy titkosított adataikat visszaszerezhessék anélkül, hogy fizetniük kellett volna ezért a bűnözőknek. A portál jelenleg 37 nyelven érhető el, köztük természetesen magyarul.

A zsarolóvírus-fertőzések elleni védekezés legjobb módja azonban továbbra is a megelőzés, amit az alábbi tanácsok megfogadásával lehet megtenni:

- A fontos adatokról rendszeresen készítsünk biztonsági másolatot!
- Ne kattintsunk felelőtlenül ismeretlen vagy gyanús linkekre és előugró ablakokra!
- Ismeretlen küldőktől érkező email csatolmányokat ne nyissunk meg!
- A bizalmas adataink megosztásánál legyünk körültekintőek!
- Folyamatosan frissítsük a vírusirtót és az operációs rendszert!
- Megbízható webhelyeket látogassunk, és csak hivatalos szoftvereket töltsünk le!

- A felhasználói fiókunk védelme érdekében használjunk kétfaktoros hitelesítést!
- Ha fertőzés áldozatává váltunk, ne fizessünk a bűnözőknek: tegyünk feljelentést, és ellenőrizzük, hogy rendelkezésre áll-e a megfelelő dekódolási eszköz a <https://www.nomoreransom.org/hu/index.html> portálon!

NEMZETI BŰNMEGELŐZÉSI TANÁCS HÍREI

Rendhagyó NBT konferencia

Rendhagyó konferenciát szervezett a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács (NBT) és a Kőbánya Közbiztonságáért Közalapítvány a múlt hónapban, amelynek témája az építészeti bűnmegelőzés volt. Ismert, korábban épp a X. kerületi Önkormányzattal közösen valósult meg a Legyen Tere! prevenciós program, amelyet az NBT hívott életre és a kivitelezésben- közparkok átépítésében- a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának több szervezete is részt vett. Kiváló ötletnek bizonyult a tanácskozási rendészeti, bűnmegelőzési, önkormányzati előadókon kívül, a hazai építészet kiválóságait is meghívni, következőképpen a bemutatott kreatív koncepciók mellett, egy tartósan ígérkező szakmai együttműködés is kezdetét vette. Egyebek mellett elhangzott az is, hogy az elmúlt években a városfejlesztők bűnmegelőzési kultúrája óriási fejlődésen ment keresztül; nemcsak az új beruházásoknál kardinális szempont a prevenció, hanem vannak már olyan települések, ahol a rozsdáövezeteket, ki-mondottan ilyen céllal alakítják át.

A SZEPTEMBERI LAPSZÁM TARTALMÁBÓL

„A vadvilági bűnözés sajátos kriminalisztikai kihívásai Magyarországon” címmel készült **Nogel Mónika, Pádár Zsolt, Kovács Gábor, Gárdonyi Gergely** és **Zenke Petra** tanulmánya azt vizsgálja, hogy a vadvilági bűnözéssel szembeni harcban milyen szerepe lehet a kriminalisztikának.

Lohner Klaudia és **Csomós István** *„Potenciális terrorista elkövetők kockázatelemzése”* című tanulmánya arra a kérdésre keresi a választ, hogy vajon a kockázatelemzési módszerek hasznosíthatók-e a nemzetbiztonsági munkában, illetve a terror elleni harc során, ha igen, akkor milyen módon.

„A szakértő szerepe a személyi állapotot érintő perekben” címmel készült **Hegedűs Ákos** tanulmánya, amelyből kiderül, hogy a szakértői bizonyítás kitüntetett szerepét az adja, hogy jelentős mértékben alkalmas a bíróság döntésének

megalapozottságát alátámasztani. A döntést meghozó jogász a jog szakértője, aki széles körű társadalmi ismeretekkel rendelkezik, esetlegesen több speciális szakismeret birtokában is van, de döntésében mégsem a szakismeretek dominálnak, hanem a jogi megfelelés.

Erdélyi Katalin „*A kockás papírtól a digitális e-jegyzőkönyvig. A kézírás szakértői vizsgálatának dokumentálása*” címet viselő cikke a magyar írásszakértői jegyzőkönyvek időbeli változásain keresztül kalauzolja el az olvasót a szerző saját fejlesztésű elektronikus jegyzőkönyvéig.

Baráth Noémi Emőke „*Látens és manifeszt hatások a rendészeti felsőoktatásban*” című tanulmánya egy nemzetközi kutatás magyar eredményeit ismerteti. Részletesen vizsgálja a rendészeti felsőoktatási képzésbe bekapcsolódó és a végzős hallgatók értékelését a szakmai értékek, a professzionalizmus és az elhivatottság viszonyában.

„*Helyet kér a rendészettudomány*” című cikkében **Lippai Zsolt** és **Sallai János** szerzőpáros célja a rendészettudomány fogalmának korszakonkénti fejlődésének egyedi módon történő bemutatása, az általuk meghatározónak ítélt gondolkodók műveinek segítségével. A rendészettudomány eredetét kutatva szeretnék bizonyítani, hogy az ember egy tudományt csak akkor ismer meg teljesen, ha annak történelmét is ismeri.

„*Egy kamion – 71 halott. Kegyetlen, profitorientált embercsempészek, akik nem válogatnak a módszerekben*” címmel készült tanulmányában **Hertelendi Lajos** a 71 halálos áldozattal járó, a sajtó által „halál furgon” ügyként emlegetett tragédiával foglalkozik. Az eset nagy médiavisszhangot kapott, számtalan cikkben foglalkozott a nyomozással a magyar és a külföldi sajtó is. Azt, hogy a rendőrség milyen nyomozati cselekményeket folytatott, milyen eredményre jutott a büntetőeljárás a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda (KR NNI) állományában dolgozó kolléga által készített diplomamunka anyagán keresztül mutatja be.

Az immár hetedik alkalommal, **Finszter Géza** és **Korinek László** professzorok ajánlásával megjelenő *Nemzetközi Rendészeti Figyelő* a rendészetelmélet és a bűnüldözés izgalmas témaköreire hívja fel az olvasók figyelmét. Megismerhet az emberi tényező szerepével az igazságügyi szakértői tevékenységben; új szempontok alapján kapunk értékelést a nemzetközi szervezett bűnözésről; tanulmányozhatjuk a bérgyilkosságok világát; találkozunk a közterületek videós megfigyelésével, végül szó esik az önvédelem egy sajátos területéről.

E havi első könyvismertetőnket **Balatonyi László** készítette. Dr.techn. Koris Kálmán „*Magyarország kisvízfolyásainak árvizei*” című könyve kerül bemutatásra.

Szombati Ivett nevével fémjelzett recenzió bemutatja és értékeli Nogel Mónika 2020-ban megjelent „*A szakértői bizonyítás aktuális kérdései – Kézikönyv a szakértői tevékenységről és a szakvéleményről szakértőknek és jogászoknak*” című monográfiáját.

Interjúnk **dr. Rétvári Bence** parlamenti államtitkárral készült, amelyből megtudhatjuk, milyen szerteágazó területtel bővült a Belügyminisztérium palettája.

A SZAKMAI ÉS TUDOMÁNYOS ÉLET HÍREI

Világűrpolitikai tanácsadó szakirányú továbbképzés indul az NKE-n

A UniSpace program keretében Világűrpolitikai tanácsadó képzést indít a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE). A 2022/2023-as tanévben induló szakirányú továbbképzésen az űrtudomány és űrtechnológia alapjait, az űrélettant és táplálkozást, valamint a nemzetközi jog és az űrgazdaság alapjait is elsajátíthatják a hallgatók. A képzésre BA vagy BSC diplomával 2022. szeptember 2-ig lehet jelentkezni, a felvételi beszélgetésekre várhatóan 2022. szeptember 7-9. között kerül sor.

A magyar kormány által elfogadott Magyarország Űrstratégiája című dokumentum célkitűzéseivel összhangban 17 magyar egyetem konzorciumi megállapodást kötött, hogy a UniSpace program keretében 4 önálló, azonban összehangolt és koordinált űrtudományi szakirányú továbbképzést indítson. A UniSpace program igazgatója Parragh Bianka, az NKE tudományos főmunkatársa, a konzorcium koordinálásáért az NKE a felelős. A program keretében az Űrtechnológiai szakember képzési programot a Budapesti Műszaki- és Gazdaságtudományi Egyetem 11 egyetemmel együttműködésben, az Innovatív táplálkozási és űregészségtudományi szakember képzési programot a Debreceni Egyetem 9 egyetemmel együttműködésben, az Űrtudományi szakember képzési programot az Eötvös Loránd Tudományegyetem 7 egyetemmel együttműködésben, míg a Világűrpolitikai tanácsadó képzési programot a Nemzeti Közszolgálati Egyetem 10 egyetemmel együttműködésben indítja.

Forrás: <https://www.uni-nke.hu/hirek/2022/08/09/vilagurpolitikai-tanacsado-szakiranyu-tovabbkepzes-indul-az-nke-n>

NKE Gólyatábor Tatán

A leendő első évfolyamos hallgatók tiszteletére idén hetedik alkalommal rendezte meg Gólyatáborát a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) Tatán augusztus első hetében, ahol az intézmény és a karok vezetőivel is megismerkedhettek a felvételt nyertek.

Deli Gergely rektor infónapi ünnepi köszöntőjében az tanácsolta a gólyáknak: „Találjanak olyan elfoglaltságot, amely nem kerül pénzbe és nem szükséges hozzá internet.” Majd arra buzdította őket, hogy foglalkozzanak minden nap az általuk választott kikapcsolódással, csináljanak belőle szokást, mert így fognak fejlődni. A beszédek sorát Tata város jegyzője folytatta. Horváth József megemlékezett Magyary Zoltánról, a magyar közigazgatás legnagyobb gondolkodójáról, és felhívta a hallgatóság figyelmét a város nevezetességeire. Köszönetét fejezte ki az egyetemnek, hogy gólyatáborát már hetedik alkalommal a „vizek városában” rendezi meg.

Az eseményen számos programmal, ismeretterjesztő előadásokkal és táncal is készültek az NKE Egyetemi Hallgatói Önkormányzat (EHÖK) szervezői. A szeptemberben egyetemi éveiket megkezdők első kézből szerezhettek tapasztalatot és tanácsot mentoraiktól és a felsőbb éves szervezői hallgatótársaiktól a hallgatói léttel kapcsolatban. „Legyetek büszkék arra, hogy NKE-sek lehettek!” – szólt hallgatótársaikhoz Dibusz Bendegúz, az NKE Egyetemi Hallgatói Önkormányzatának elnöke, aki hangsúlyozta, hogy használjanak ki minden lehetőséget és legyenek alázatosak mind társaikkal, mind környezetük többi tagjával. Az EHÖK elnöke biztosította a gólyákat a felsőbb évesek támogatásáról, a mentorok segítőkészségéről és a csapatba tartozás fontosságáról.

Forrás: <https://www.uni-nke.hu/hirek/2022/08/04/nke-golyatabor-tatan>

BIZTONSÁGI KISOKOS

Nem férek hozzá a hitelesítő alkalmazáshoz, most mitévő legyek?

A kétfaktoros hitelesítés használatát csak javasolni tudjuk – korábban itt írtunk arról, hogy hogyan állítsuk be a Facebookon –, de mi a helyzet akkor, ha a hitelesítő alkalmazás valamiért elérhetlenné válik? Hogy egy gyakorlatias példát vegyünk – ellopják a telefonunkat, az eszköz tönkre megy, vagy szoftveres hiba miatt újra kell telepítenünk.

Amennyiben az alkalmazásról készítettünk biztonsági mentést, könnyű helyzetben vagyunk, hiszen azt csupán vissza kell állítanunk az új készüléken. Ha a kétfaktoros hitelesítés beállításakor generált biztonsági kódokat elmentettük, szintén nincs probléma, hiszen segítségükkel az egyes fiókokhoz hozzá tudunk férni. Azonban, ha nem voltunk előrelátóak, és a fentiek opciók nem érhetők el, az, hogy vissza tudjuk-e állítani a fiókunkat, kizárólag attól függ, hogy az adott szolgáltatás erre ad-e lehetőséget. Hasonló a helyzet, mint ha valaki átvette volna az irányítást az adott fiók felett – erről is írtunk korábban, szintén a Facebookot hozva fel példaként –, tehát próbálkozzunk meg a fiókvisszaállítási folyamattal, amelynek során igazolnunk kell, hogy a fiók a miénk.

A nagyobb szolgáltatóknál (Google, Facebook, stb.) általában létezik ilyen helyzetre eljárás, azonban ez többnyire hosszú időt vesz igénybe, és jó ha tudjuk, hogy nem biztos, hogy minden szolgáltatás ad erre megoldást

Forrás: <https://nki.gov.hu/it-biztonsag/tanacsok/nem-ferek-hozza-a-hitelesito-alkalmazashoz-most-mitevo-legyek/>

KÖNYV- ÉS FOLYÓIRATSZEMLE

KÖNYVEK

A pótmagánvádas eljárás

A szerző első könyvének 2013-as kiadása előtt és azóta sem jelent meg a pótmagánvádas eljárás kérdéseivel foglalkozó monográfia hazai jogirodalmunkban. Fázsi László első könyvének megjelenése óta azonban az időközben elfogadott büntetőeljárás törvény, az abban kifejtett nézeteinek csaknem maradéktalan figyelembevételét tükrözően, gyökeresen megváltoztatta a pótmagánvádas eljárás korábbi szabályozását. A téma ennek megfelelően aktualizált újrafeldolgozásának eredményeként az olvasó átfogó képet kaphat a pótmagánvádas eljárás 1896-tól 2020-ig terjedő szabályozásának történetéről, továbbá tételes részletességgel a hatályos szabályozás kodifikációs és – a releváns alkotmánybírói és bírói gyakorlat bemutatására is kiterjedő – értelmezési kérdéseiről. Ezért az 50 ábrával és 11 táblázattal is illusztrált könyv a szakmabelieken kívül minden büntető eljárásjog iránt érdeklődő olvasója számára szolgálhat érdekes és hasznos információkkal.

Szerkesztő: Fázsi László

Nyelv

Magyar

Kiadó

HVG-ORAC

Terjedelem

254 oldal

ISBN

978 963 258 5017

Megjelenés éve

2020

Forrás: https://orac.hu/buntetoeljarasi-buntetesvegrehajtasi-jog/A_potmaganvadas_eljaras

A digitális állam információbiztonsági kihívásai

Az internetes alkalmazások és szolgáltatások exponenciális növekedésének, a széles körben elterjedt és rohamosan fejlődő okos megoldásoknak, valamint az új típusú e-kormányzatoknak és az ezzel járó digitalizációs eljárásoknak köszönhetően kiemelt figyelmet kell fordítanunk digitális rendszereink védelmére a potenciális veszélyekkel és támadásokkal szemben. A felhasználók

és üzemeltetők számára hatalmas kihívást jelent a megfelelő biztonság szavatolása a kibertérben káros tevékenységeket folytató egyénekkal, hacktivistákkal, terroristákkal, továbbá egyéb szervezetekkel szemben. Jelen kötet célja átfogó képet adni a digitális állam-konceptió kialakításához és működtetéséhez szükséges eszközök és rendszerek létrejöttének, fejlődésének, továbbá biztonsági kihívásainak és lehetséges megoldásainak területeiről.

Szerző: Tóth András

Nyelv

Magyar

Kiadó

Ludovika Egyetemi Kiadó

Terjedelem

224 oldal

ISBN

978 963 531 708 0

Megjelenés éve

2022

Forrás: <https://webshop.ludovika.hu/termek/konyvek/hadtudomany/a-digitalis-allam-informacio-biztonsagi-kihivasai/>

A világ jogrendszerei

A kötet teljesen új perspektívából mutatja be a világ jogrendszereit, mert a szerző szakít az eddigi sémákkal és olyan új rendszert alkot, amelyben az európai mellett az angolszász jog világa éppúgy megtalálja a helyét, mint a kínai, a japán, a zsidó és az iszlám jog, sőt, a természeti népek szokásai is. A sorokat olvasva olyan új fogalmakkal ismerkedünk meg, mint a legiszlatív, interpretív és konszenzuális jogi rendszer, a normatív dialektus, a fogolyállam vagy a jogrendszerek dinamikáját leíró adaptáció és transzformáció, amelynek révén párhuzamos

vagy összetett rendszerek születnek. E valóban globális merítésű könyv feltárja az egyes rendszerek mögött meghúzódó nagyon eltérő emberképet és a társadalomformáló erejű ideológiák hatásait is. A mű nem leíró jellegű ismertetése az egyes jogi kultúráknak, mert elsősorban arra keresi a választ, hogy milyen okság és összefüggésrendszer mutatható ki az egyes civilizációk és azok jogfel-fogása között, miközben időben és térben hatalmas utazásokat teszünk Rómától a posztmodern világig, a germán szokásoktól a japán samurájok államáig.

Szerző: Jany János

Nyelv

Magyar

Kiadó

Ludovika Egyetemi Kiadó

Terjedelem

354 oldal

ISBN

978 963 531 541 3

Megjelenés éve

2021

Forrás: <https://webshop.ludovika.hu/termek/konyvek/allam-es-jogtudomany/a-vilag-jogrendszerei/>

Börtönügyi Szemle 2022/01.**Kovács Mihály: A fogvatartottak reintegrációjának bemutatása a hazai börtönügy történelmi fejlődésén keresztül**

Napjainkban a magyar börtönügy egyik legmarkánsabb feladata a fogvatartott önbecsülésének és felelősségérzetének kialakítása, fejlesztése, a szabadulás utáni munkaerőpiaci és társadalmi beilleszkedésének elősegítése, ezzel a bűnisméltési kockázatok csökkentése. Ez az összetett és több rétegből álló feladat a reintegrációs tevékenység. A büntetés fogalmának megjelenésétől hosszú út vezetett a tömlöcbevetésen, a fegyintézetek megjelenésén keresztül, az 1960 elején megjelent nevelés fogalmán át, a ma használatos reintegráció meghatározásának kialakulásáig. Az érdemi hatások eléréséhez és a reintegrációs célok eredményességének fokozásához nélkülözhetetlen a büntetés-végrehajtás személyi állományának és az együttműködésbe vont külső szakembereknek az összehangolt szakmai tevékenysége. Ezen összetevők azonban még nem garantálják a pozitív kimenetelt, a sikerek eléréséhez motiválni szükséges a fogvatartottakat az önkéntességen alapuló aktív részvételre.

Mohácsi Zsolt: A fogvatartottak oktatása, a társadalmi visszailleszkedés támogatása

A reintegráció sikere – többek között – nagyban múlik azon is, hogy a büntetés-végrehajtási szervezet milyen törekvéseket tesz annak érdekében, hogy a fogvatartottak több tudással és más életszemlélettel kerüljenek vissza a társadalomba, mint amivel a zárt falak közé jöttek. Ezért elengedhetetlen az oktatás népszerűsítése, mely által a létfenntartás tágabb lehetőségei közül választhat a szabaduló – főleg, ha mindemellett gyakorlati tapasztalatot is tud szerezni. Amennyiben az általa elkövetett bűncselekmény tevőleges megbánására is ösztönözzük és önszántából tesz az általa okozott kár elvi megtérítéséért és a társadalom elfogadásáért, akkor máris sokat tettünk azért, hogy a társadalom szabályok szerint élő tagja legyen büntetése letöltését követően.

Forrás: https://bv.gov.hu/sites/default/files/B%C3%B6rt%C3%B6n%C3%BCgyi%20Szemle%202022_1.pdf

JURA 2021. évi 3. szám**Fekete Kristóf Benedek: Az alkotmányjogi panasz perjogi vonzatai, eredményeinek hatása a bírósági jogalkalmazásra**

Magyarország Alaptörvénye 2012. január 1-jei hatálybalépése alapvető paradigmaváltást hozott az alkotmánybíráskodással összefüggésben. Megszűnt

a bárki által indítványozható absztrakt utólagos normakontroll eljárás, az actiopopularis, helyébe az egyedi panaszok elbírálása lépett. Napjainkra már kétség nélkül állíthatjuk, hogy az Alkotmánybíróság jellegadó hatáskörét az alkotmányjogi panasz képezi.

Jól érezhetően az európai alkotmánybíráskodás egyfajta „modellváltáson” megy keresztül, ugyanis a Hans Kelsen által „megálmodott”, elméletileg és gyakorlatilag is megalapozott centralizált európai modell, amely főleg absztrakt normakontroll gyakorlására hivatott, mindinkább individualizálódik. Ebből kifolyólag a decentralizált amerikai modell sajátossága – az egyéni panaszok vizsgálata – egyre inkább az európai alkotmánybíráskodás sajátjának is tekinthető, amelynek szükségszerű hozadéka a konkrét normakontroll eljárás.

Boda Zoltán: A büntetőeljárás és a büntetés-végrehajtási törvény szerinti kártalanítás összehasonlító elemzése

Tanulmányomban azt tűzöm ki célul, hogy számba vegyem azon büntetőjogi területhez kapcsolódó jogszabály-alkotásokat, amelyek egyes alapjogok sérelmére történő hivatkozással, annak pénzbeli kompenzálására irányuló igény-érvényesítéssel állnak összefüggésben. A büntetőeljárás és a büntetés-végrehajtási törvényben is szabályozott kártalanítás jogintézményeit vizsgálom. Összehasonlító elemzéssel is próbálok rávilágítani arra, hogy napjainkban ezen mechanizmusok miben térnek el egymástól, de arra is hangsúlyt fektetek, hogy állásponthoz szerint egyfajta egységesülni látszó jogalkotási elképzelés is megfigyelhető. Utóbbival összefüggésben kitérek a 2021. június 15. napján elfogadott és 2022. január 1. napján hatályba lépő, a polgári peres eljárás elhúzódsával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvényre (Pevtv.) is, annak érdekében, hogy megalapozzam következtetési megállapításaim.

Forrás: <https://jura.ajk.pte.hu/index.php?link=letoltes>

Állam- és Jogtudomány LXIII. évfolyam 2022.1.szám

Ambrus István – Csöndes Mónika: A polgári jogi igény érvényesítése és elbírálása – Büntetőjogi és polgári jogi megfontolások

A bűncselekményt is megvalósító magatartással okozott kár, illetve nem vagyoni sérelem esetén a károsult, illetve a sérelmet szenvedett fél igényét érvényesítheti polgári jogi úton, de bizonyos kárigények, illetve sérelemdíj iránti igények a büntetőeljárásban, polgári jogi igényként is előterjeszthetők, a polgári per jog szabályai szerint a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvényben foglalt korlátok között. Az adhéziós eljárás során a büntetőbírónak a terhelt és a magánfél között fennálló, a bűncselekmény elkövetése folytán létrejött polgári

anyagi jogi jogviszonyt alapul véve kell döntést hoznia. Az ilyen igényérvényesítés sajátossága ugyanis, hogy a magatartás egyaránt megvalósítja valamely magánjogi felelősségi szabály és valamely bűncselekmény törvényi tényállását. A tanulmányban azt járjuk körbe, hogy milyen igények érvényesíthetők polgári jogi igényként. Ehhez a kiindulópontot annak vizsgálata jelenti, hogy értékeli-e az adott bűncselekmény törvényi tényállása a bűncselekményt is megvalósító magatartással okozott vagyoni, illetve nem vagyoni sérelme(ke)t, s hogy az(ok) miként minősül(nek) a polgári jogban.

Farkas Lilla – Körtvélyesi Zsolt: *Egyén és csoport, kisebbség és többség. A csoportos igényérvényesítés lehetőségei*

A tanulmány kiindulópontját a csoportos igényérvényesítésnek a kutatás korábbi szakaszában azonosított előnyei jelentik a kisebbségi jogérvényesítésben. A jelen írásban az emberi jogi ítélkezés részét képező magyar és európai eseteken keresztül vizsgáljuk, hogyan kapcsolható ez az eljárási megoldás a gyakorlatban megjelenő dilemmákhoz. A tanulmány a fogalmi tisztázást követően először a jogvédelem hatékonyságát vizsgálja a kisebbségi jogok és a csoportos igényérvényesítés kapcsán, majd tágítva az elemzés fókuszát, a stratégiai és a politikai többség akaratával ellentétes jogérvényesítéssel szembeni gyakori kritikát tárgyalja, a jog politikai eszközzé válását. Ennek kapcsán külön fejezet foglalkozik azzal a veszéllyel, hogy a kisebbség védelmére szánt eszközök a többségi részrehajlás közegében hogyan válhatnak az eredetivel ellentétes cél szolgálóvá, és ez milyen tanulságokat rejt. Végül a képviselő és a finanszírozás kapcsán teszünk a kisebbségeket és a csoportos igényérvényesítést érintő megállapítást. A tanulmány következtetései szerint a kártérítési logika csoportos szintű alkalmazása növelheti a jogvédelem hatékonyságát, továbbá javíthatja az azonosított költségviselési problémákat. A csoportos igényérvényesítés ezen felül a jogi eljárásokban is megjelenő többségi részrehajlást is ellensúlyozhatja azzal, hogy a csoportos elemet és az ehhez kapcsolódó tágabb – gyakran statisztikai – bizonyítékok mérlegelését kifejezetten az eljárás részévé teszi. Végül a csoportos igényérvényesítés jobban kezeli azt a problémát, hogy a csoportérdekek egyéni eljárási keretben esetlegesen jelennek meg, hiszen a vizsgálandó kérdések közé emeli azt, hogy a képviselő megfelelően tudja-e képviselni a képviselt csoportnak az ügyben megjelenő, adott esetben szerteágazó érdekeit.

Forrás: <https://jog.tk.hu/hirek/2022/06/megjelent-az-allam-es-jogtudomany-2022-1-es-szama>

OKTÓBERI ELŐZETES

2022 októberében „70 év,70 gondolat” címmel jubileumi kiadással jelentkezik a Belügyi Szemle. Az 1953-ban, akkor „Rendőrségi Szemle” néven indult szakmai folyóirat ünnepi számába felkért szerzőink – kivétel nélkül - mindegyike korábbi lapszámaink cikkírói, akik egytől egyig nagy örömmel tettek eleget felkérésünknek és csatlakoztak a megemlékezéshez.

ZÁRSZÓ

Elérkeztünk a szeptemberhez. Remélhetőleg újult erővel nézünk szembe az előttünk álló szakmai kihívásokkal. A szorgalmas munka mellett jó rövid időre kikapcsolódni, amelyhez – reményeink szerint – e havi kiadványainkkal mi is hozzájárulunk.

Szerkesztőség

ELÉRHETŐSÉGEK

Székhely: 2090 Remeteszőlős (Adyliget), Nagykovácsi út 3.

E-mail: szerkesztoseg@belugyiszemle.hu

Facebook: <https://www.facebook.com/belugyiszemle>

Telefon: +36 (26) 795-900; BM: 24-600, 24-611

Weblap: <https://belugyiszemle.hu>

OJS: <https://ojs.mtak.hu/index.php/belugyiszemle/index>

Felelős kiadó

Belügyminisztérium Belügyi Szemle Szerkesztősége

2090 Remeteszőlős, Nagykovácsi út 3.

Nyomda

Duna-Mix Kft., Vác.

Felelős vezető: Halászi Attila, ügyvezető igazgató

Szerkesztette

Dr. Hornyik Zsuzsanna, Belügyi Szemle főszerkesztő-helyettes

2022. szeptember

A Belügyminisztérium
szakmai, tudományos folyóirata

HÍRLEVÉL